

Jalkautuvat psykiatriset sairaanhoidajat

Pauliina Rissanen, hankesuunnittelija

Tulevaisuuden sotekeskus- hankkeen mahdollistama kokeilu 5/2022-10/2023

- Kuusi sairaanhoitajaa:
  - Kuopio (2), Vehmersalmi, Riistavesi, Tuusniemi (1), Maaninka, Karttula ja Rautalampi (1), Siilinjärvi, Kaavi, Suonenjoki (1)
- Kouluja mukana yhteensä 15, hieman vaihtuen hankeaikana johtuen työntekijävaihdoksista

Tavoitteet

- Nopea, oikea aikainen ja helposti saatava apu mielenterveyspulmiin lasten ja nuorten arjen toimintaympäristössä
- Oikein kohdennetut palvelut
- Kehitetään lasten ja nuorten mielenterveyden hoitopolkua
- Kehitetään konsultaatiokäytänteitä
- Monialaisen yhteistyömallin kehittäminen, perheiden ja lähiverkoston huomioiminen

Tulokset ja palaute

Hoidon porrastus, jalkautuva toimintamalli ja konsultaatio

Universaalit palvelut

Kaikille tarkoitettua kasvun ja kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin sekä sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tukea

Perustason mielenterveyspalvelut

Lievien ja keskivaikeiden häiriöiden hoito, jos ensivaiheen lyhytinterventiot ei riitä

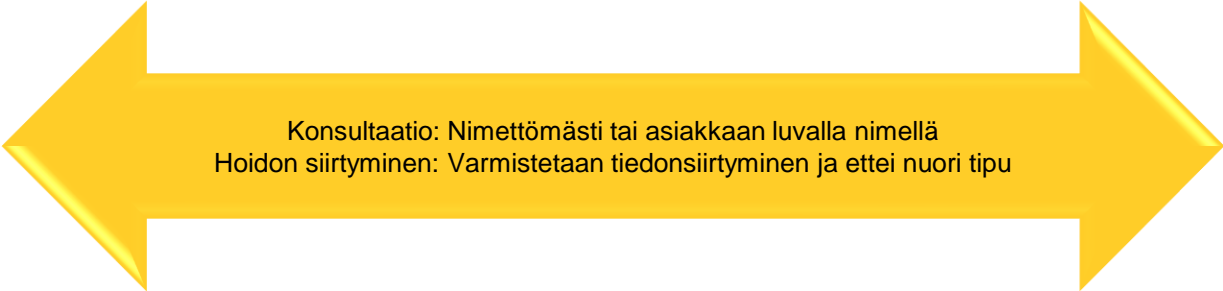
- Jalkautuva toimintamalli

Erikoissairaanhoido

Vakavat mielenterveyden häiriöt ja merkittävä toimintakyvyn lasku

Oikea-aikainen, oikein, kohdennettu, nopeasti ja lähellä arjessa saavutettava palvelu

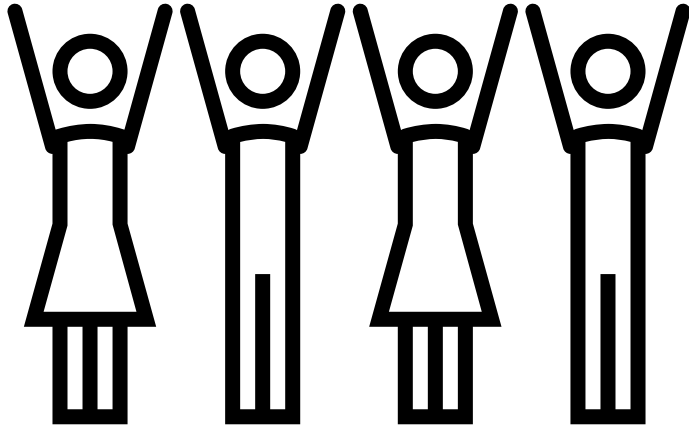
Konsultaatio: Nimettömästi tai asiakkaan luvalla nimellä
Hoidon siirtyminen: Varmistetaan tiedonsiirtyminen ja ettei nuori tipu

Tunnistetaan ja hyödynnetään eri ammattilaisten osaaminen nuorten tueksi

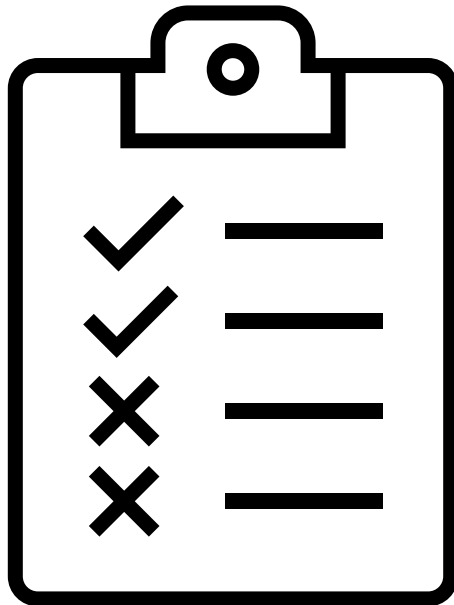
Mikä toimii?

- Työparityöskentely oppilashuollon kanssa
- Joillakin kouluilla "koko kylä kasvattaa" meno, kaikki otetaan mukaan ja yhteistyö sujuu erinomaisesti
- Konsultaatiot avoimia nuoren parhaaksi, muitakin vaihtoehtoja kuin siirto eteenpäin
- Monipuolista verkostoyhteistyötä
- Luontevaa työparityötä ja työnjakoa
- Ohjautuminen sujuu
- Säännölliset yhteistapaamiset
- Rehtorin kanssa tehdään yhteistyötä
- Otettu mukaan alueen perhekeskusverkostoon
- Nuorilta/perheiltä tullut positiivista palautetta siitä, että psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut saatavissa läheltä omalta koululta-->matkat monesti pitkiä viheralueella ja saattavat muodostua esteeksi palvelujen vastaanottamiselle/käyttämiseksi.
- Kuraattori antanut positiivista palautetta, että hänellä on jäänyt enemmän aikaa alakoululaisille/yhteisölliseen työhön, kun hän on voinut siirtää yläkoululaisia sujuvasti sairaanhoitajan vastaanotolle. Yhteistapaamiset hoidonsiirto tilanteissa olleet myös toimivia.

Mikä ei toimi?

- Tila-asiat aiheuttavat jatkuvaa pulmaa
- Verkostoituminen koululla ontuu, kun ei voi olla paikalla, arjen kohtaamisia ei tule
- Kun varhaista puuttumista ei ole, tilanteet vaikeutuvat
- Oppilashuollon välinen yhteistyö, puuttuu roolitukset ja toimintatavat, vaikuttaa myös nuorten ohjautumiseen
- Koulun henkilökunta ei huomioi tai ota kontaktia (rehtori ja opettajat)
- Mielenterveyspalveluiden haasteet vaikuttaa yhteistyöhön siihen suuntaan, ei päästä eteenpäin
- Nuorten ohjautumista vaikeuttanut mm. työntekijä vaihdokset/puutteet, haluttomuus ottaa uutta toimintatapaa käytäntöön, yhteisen ajan puute, jatkuva hankkeen “reunaehtojen” kritisointi, vaihtuvat/puutteelliset työtilat kouluilla.
- Lanu:n kautta tulee toive kannattelusta useamman kerran eri nuorten kohdalta pegasos-viestillä: “Suositellaan kannatteluja koulun jalkautuvan psyk. sh:n luona”, vaikka ei olisi edes hoitosuhdetta.

Mitä on opittu?

- Joustoa määrämittäisyydessä, jotta ei joudu jonoon toisaalle
- Yhteistyön hakeminen kouluilla ja verkostoissa vaatii pitkäjänteisyyttä, toistoa, sitkeyttä - ei synny yksikseen
- Verkostoissa tehdään niitä asioita, joita ollaan valmiita tulemaan mukaan, ei pakolla
- Sairaanhoidajan roolin hahmottaminen, paitsi hoitava, myös konsultoiva rooli yhteisölle
- Aloitetaan kuuntelemalla, rakentamalla luottamusta
- Toiminnan muuttaminen vaatii yhdessä oppimista, esimiehen vastuulla tukea/velvoittaa yhteistyöhön
- Jalkautuvaa työtä tulisi tehdä enemmän myös kotiin
- Nuoren asioissa yhteistyökumppaneiden hakeminen vaatii paljon työtä
- Toimintaa ohjattava enemmän myös konsultoivaan suuntaan jatkossa
- Toimintamallin kehittäminen vaatii vuosien työn

Lämmin kiitos yhteistyöstä

